

Dit is een uitgave van het Procesbureau Bibliotheekvernieuwing.
Het Procesbureau stimuleert, faciliteert en registreert
bibliotheekvernieuwing in overleg met gemeenten, provincies,
rijksoverheid en bibliotheekbranche, verenigd in de Stuurgroep
Bibliotheken.

Telefoon: 070 311 58 30

e-mail: info@bibliotheekvernieuwing.nl

Tekst:

Manieke de Ridder, tekst en training

Ontwerp en vormgeving:

Mainstream Marketing Communicatie, Dordrecht

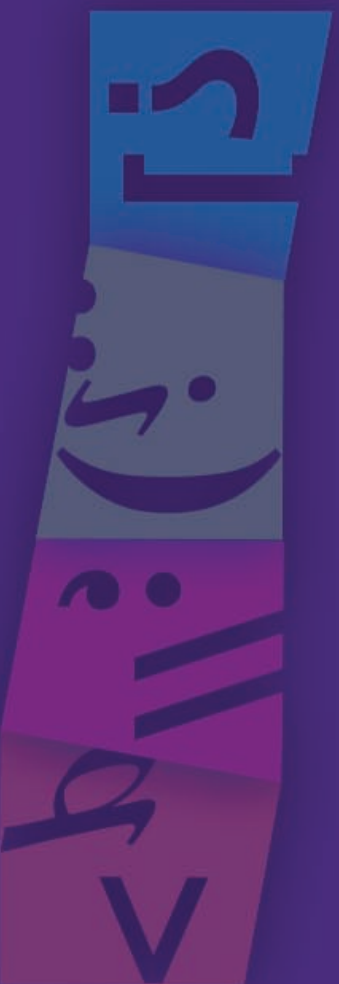
Druk:

Rhindruk, Dordrecht

Den Haag, september 2005

Aan de slag met de Richtlijn Over inhoudelijke vernieuwing van uw basisbibliotheek

Richtlijn voor inhoudelijke vernieuwing

Iedereen die bibliotheekvernieuwing een warm hart toedraagt, komt voor de vraag te staan wat de bibliotheek van morgen inhoudt. De bibliotheek is al lang niet meer louter een uitleeninstelling. De bibliotheek is een warenhuis (geworden) van kennis en informatie, een centrum voor ontwikkeling en educatie, een encyclopedie van kunst en cultuur, een inspiratiebron van lezen en literatuur en een podium voor ontmoeting en debat. De bibliotheek biedt de samenleving een scala aan mogelijkheden die natuurlijk wel moeten worden benut. Met de Richtlijn voor Basisbibliotheken heeft u het instrument in handen om uw idealen te bepalen en uw Vernieuwingsagenda voor 2006 op te stellen. De Richtlijn is daarbij niet meer dan de naam al zegt, maar zeker ook niet minder: de ideale bibliotheek is nu in beeld.

Richtlijn formuleert ideaalbeeld

De Richtlijn is één grote inspiratiebron voor inhoudelijke vernieuwingen. De Richtlijn is een omvangrijk document, maar laat u zich daar niet door afschrikken. Er staat nou eenmaal alles in waar de ideale bibliotheek aan voldoet, en ook de achtergronden van de bibliotheekvernieuwing wilden we niet onvermeld laten. Het document bestaat uit twee delen. De eerste hoofdstukken geven een grondig beeld van het belang van bibliotheekvernieuwing, en de betekenis van de Richtlijn binnen die context. Daarna volgt de eigenlijke Richtlijn, de beschrijving van de vijf kernfuncties van de basisbibliotheek, van basisniveau tot ideaalbeeld.

Richtlijn biedt grip op uw streven

Die vijf kernfuncties luiden: kennis en informatie, ontwikkeling en educatie, kunst en cultuur, lezen en literatuur, en ontmoeting en debat. Per functie beschrijft de Richtlijn alle producten en diensten die de ideale bibliotheek verzorgt, opgesplitst in kerndiensten en lokale speerpunten. Vijf kernfuncties in vijf schema's op vijf pagina's, handzamer kan het niet. Uftpittende toelichtingen en heldere voorbeelden ontbreken niet, maar alleen al met die schema's kunt u dynamisch aan de slag. Waar staat uw bibliotheek nu, waar streeft uw bibliotheek naar, en wat betekent dat aan concrete, haalbare stappen voor 2006.

Richtlijn biedt zicht op kerndiensten van uw bibliotheek

Met die schema's in de hand kunt u per kernfunctie makkelijk inventariseren welke kerndiensten uw bibliotheek al levert, en vervolgens besluiten welke kerndiensten u op welk niveau in 2006 wilt realiseren. De faciliteiten die daarvoor nodig zijn, staan er per dienst

Richtlijn voor de basisbibliotheek als warenhuis

van kennis en informatie
centrum voor ontwikkeling en educatie
encyclopedie van kunst en cultuur
inspiratiebron van lezen en literatuur
podium voor ontmoeting en debat

naast in vier kolommen: personeel, collectie, gebouw en netwerk. Ook ziet u in een oogopslag wat ervoor nodig is om een dienst op het gewenste kwaliteitsniveau te realiseren. In het ene geval zal het gaan om bijscholing van personeel, in het andere om uitbreiding van deelname aan een nader genoemd netwerk.

Richtlijn biedt voorbeelden van gemeentelijke speerpunten

Bij elke kernfunctie vindt u ook een schema met enkele mogelijke speerpunten en de benodigde faciliteiten. Die schema's zijn natuurlijk incompleet; elke gemeente bepaalt zijn eigen speerpunten waar de bibliotheek een actieve rol in speelt, alleen of met andere instellingen. Zo kan de bibliotheek de gemeente steunen bij het terugdringen van onderwijsachterstanden, door samen met scholen de leesvaardigheid aan te pakken. Of de bibliotheek draagt bij aan de gemeentelijke zorg voor welzijn en gezondheid door samen met gezondheidsinstellingen voorlichting te geven.

Richtlijn, Vernieuwingsagenda en Marsrouteplan horen bij elkaar

Gemeente en bibliotheek bepalen samen op welk niveau van de Richtlijn zij zich willen begeven en werken dit concreet uit in de Vernieuwingsagenda 2006. Het opstellen van zo'n agenda is een van de voorwaarden om in aanmerking te komen voor vernieuwingsgelden van OCW. De handreiking **Uw vernieuwingsagenda in drie stappen** volgt natuurlijk de opzet van de Richtlijn zoals net beschreven. In deze handreiking wordt ook gewezen op het Marsrouteplan, het provinciaal kader waar uw agenda in moet passen. De Richtlijn, de Vernieuwingsagenda en het Marsrouteplan zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden.